

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2202530	Queja	2202530
Queixa d'ofici núm.	16-2022	Queja de oficio núm.	16-2022
Matèria	Serveis socials	Materia	Servicios Sociales
Assumpte	Discapacitat funcional. Falta d'accessibilitat en transport públic línia 2 FGV. Discriminació.	Asunto	Discapacidad funcional. Falta de accesibilidad en transporte público línea 2 FGV. Discriminación.
Actuació	Resolució d'inici d'investigació	Actuación	Resolución de inicio de investigación
Organisme	Ferrocarrils de la Generalitat	Organismo	Ferrocarriles de la Generalitat

La concreció dels drets de les persones amb mobilitat reduïda en relació a l'ús del transport públic avança lentament, malgrat els avanços en tecnologia aplicada i desenvolupament dels mitjans de transport. Per aquest motiu des de diferents àmbits s'han anat concretant noves normes a fi de resoldre les situacions de desigualtat de les persones amb mobilitat reduïda.

Són nombroses les declaracions i la legislació que fixen l'accessibilitat com un dels principis generals dels drets de les persones amb discapacitat. L'accessibilitat en tots els àmbits de la vida, i especialment en el transport, facilita que les persones amb discapacitat puguen viure de manera independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida. Per tant, l'adopció de mesures que identifiquen i eliminen els obstacles i les barreres d'accés són fonamentals.

El Síndic de Greuges ha tingut coneixement pels mitjans de comunicació, davant la protesta efectuada per COCEMFE Castelló, de la situació de discriminació viscuda el passat 1 d'agost per una persona, natural de Nules, usuària de la línia 2 del Metre d'FGV, en l'estació de l'Eliana en fallar la plataforma elevadora de l'autobús que cobria la línia per les obres en aquesta.

Segons aquesta informació, l'empresa pública no va considerar justificada l'alternativa del taxi i com a resultat, l'afectat va veure greument afectats els seus drets com a client del servei, quedant abandonat de nit en l'aparcament de la citada estació.

És evident que el nostre cos legislatiu persegueix aquestes situacions estimades com a discriminatòries. Sense necessitat de ser exhaustiu i només com a normes referencials podem citar les següents:

L'article 13 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea habilita al Consell per a «adoptar accions adequades per a lluitar contra la discriminació per motius de sexe, d'origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual». El Tractat de Funcionament de la Unió Europea, en el seu article 10 estableix que «en la definició i implementació de les seues polítiques i activitats, la Unió ha de tenir com a objectiu combatre la discriminació basada en motius sexuals, racials, d'origen ètnic, religió o

La concreción de los derechos de las personas con movilidad reducida con relación al uso del transporte público avanza lentamente, a pesar de los avances en tecnología aplicada y desarrollo de los medios de transporte. De ahí que desde distintos ámbitos se han ido concretando nuevas normas con el objeto de resolver las situaciones de desigualdad de las personas con movilidad reducida.

Son numerosas las declaraciones y la legislación que fijan la accesibilidad como uno de los principios generales de los derechos de las personas con discapacidad. La accesibilidad en todos los ámbitos de la vida, y en especial en el transporte, facilita que las personas con discapacidad puedan vivir de forma independiente y participar plenamente en todos los aspectos de la vida. Por tanto, la adopción de medidas que identifiquen y eliminen los obstáculos y las barreras de acceso son fundamentales.

El Síndic de Greuges ha tenido conocimiento por los medios de comunicación, ante la protesta efectuada por COCEMFE Castelló, de la situación de discriminación vivida el pasado 1 de agosto por una persona, natural de Nules, usuaria de la línea 2 del Metro de FGV, en la estación de l'Eliana al fallar la plataforma elevadora del autobús que cubría la línea por las obras en la misma.

Según dicha información, la empresa pública no consideró justificada la alternativa del taxi y como resultado, el afectado vio gravemente afectados sus derechos como cliente del servicio, quedando abandonado de noche en el aparcamiento de la citada estación.

Es evidente que nuestro cuerpo legislativo persigue estas situaciones estimadas como discriminatorias. Sin necesidad de ser exhaustivo y sólo como normas referenciales podemos citar las siguientes:

El artículo 13 del Tratado constitutivo de la Comunidad Europea habilita al Consejo para «adoptar acciones adecuadas para luchar contra la discriminación por motivos de sexo, de origen racial o étnico, religión o convicciones, discapacidad, edad u orientación sexual». El Tratado de Funcionamiento de la Unión Europea, en su artículo 10 establece que «en la definición e implementación de sus políticas y actividades, la Unión debe tener como objetivo combatir la discriminación basada en motivos sexuales, raciales, de origen étnico, religión o credo,

credo, discapacitat, edat o orientació sexual».

Al nostre país, en 1978, amb l'aprovació de la Constitució, s'inicia una etapa de reconeixement dels drets de les persones amb mobilitat reduïda. Així, s'estableix l'obligació de les administracions públiques de fomentar la igualtat i el desenvolupament individual de les persones. S'affirma que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seu plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. I específicament s'indica que els poders públics realitzaran una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals prestaran l'atenció especialitzada que requerisquen especialment per al gaudi dels drets que aquest Títol atorga a tots els ciutadans.

D'altra banda, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana indica que es garantirà en tot cas a tota persona afectada de discapacitat, el dret a les prestacions públiques necessàries per a assegurar la seua autonomia personal, la seua integració socioprofessional i la seua participació en la vida social de la comunitat; i que la Generalitat procurarà a les persones afectades de discapacitat la seua integració per mitjà d'una política d'igualtat d'oportunitats, mitjançant mesures d'accio positiva, i garantirà l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, edificis i serveis públics.

La Llei 9/2009, de 20 de novembre, de la Generalitat, d'Accessibilitat Universal al Sistema de Transports de la Comunitat Valenciana, indica que l'actuació de les administracions públiques en matèria de transports garantirà l'accessibilitat al sistema de transports de totes les persones, tenint en compte les necessitats de mobilitat de la totalitat dels ciutadans i, en particular i especialment amb caràcter preferent, de les persones que hagen de desplaçar-se temporal o permanentment en cadira de rodes o amb una altra mena d'ajudes. I indica, a més, que les empreses prestataries de serveis públics de transport de caràcter urbà o interurbà hauran d'atendre les necessitats de mobilitat de la totalitat dels ciutadans en tots els vehicles que s'integren en el servei objecte de l'autorització o concessió administrativa.

Per tant, hem estimat oportú l'obertura d'una queixa d'ofici, a tenor del que es disposa en els articles 22 i 23 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, dirigida a Ferrocarrils de la Generalitat en considerar que la seua actuació, o la falta d'ella, ha pogut vulnerar els drets de la persona afectada en els fets descrits.

Per tant, li sol·licitem que ens remeta, en el termini màxim d'un mes, un informe detallat sobre els fets que es van produir el dilluns 1 d'agost davant la impossibilitat d'accendir una persona amb mobilitat reduïda en el transport habilitat substitutiu del metre. Desitgem conèixer:

1. Quines alternatives se li van oferir a l'usuari d'aquest servei.
2. Per què es va descartar el servei de taxi adaptat.

discapacidad, edad u orientación sexual».

En nuestro país, en 1978, con la aprobación de la Constitución, se inicia una etapa de reconocimiento de los derechos de las personas con movilidad reducida. Así, se establece la obligación de las administraciones públicas de fomentar la igualdad y el desarrollo individual de las personas. Se afirma que corresponde a los poderes públicos promover las condiciones para que la libertad y la igualdad del individuo y de los grupos en que se integra sean reales y efectivas; remover los obstáculos que impidan o dificulten su plenitud y facilitar la participación de todos los ciudadanos en la vida política, económica, cultural y social. Y específicamente se indica que los poderes públicos realizarán una política de previsión, tratamiento, rehabilitación e integración de los disminuidos físicos, sensoriales y psíquicos, a los que prestarán la atención especializada que requieran especialmente para el disfrute de los derechos que este Título otorga a todos los ciudadanos.

Por otra parte, el Estatut de Autonomía de la Comunitat Valenciana indica que se garantizará en todo caso a toda persona afectada de discapacidad, el derecho a las prestaciones públicas necesarias para asegurar su autonomía personal, su integración socioprofesional y su participación en la vida social de la comunidad; y que la Generalitat procurará a las personas afectadas de discapacidad su integración por medio de una política de igualdad de oportunidades, mediante medidas de acción positiva, y garantizará la accesibilidad espacial de las instalaciones, edificios y servicios públicos.

La Ley 9/2009, de 20 de noviembre, de la Generalitat, de Accesibilidad Universal al Sistema de Transportes de la Comunitat Valenciana, indica que la actuación de las administraciones públicas en materia de transportes garantizará la accesibilidad al sistema de transportes de todas las personas, teniendo en cuenta las necesidades de movilidad de la totalidad de los ciudadanos y, en particular y especialmente con carácter preferente, de las personas que deban desplazarse temporal o permanentemente en silla de ruedas o con otro tipo de ayudas. E indica, además, que las empresas prestadoras de servicios públicos de transporte de carácter urbano o interurbano deberán atender las necesidades de movilidad de la totalidad de los ciudadanos en todos los vehículos que se integren en el servicio objeto de la autorización o concesión administrativa.

Por tanto, hemos estimado oportuno la apertura de una queja de oficio, a tenor de lo dispuesto en los artículos 22 y 23 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, dirigida a Ferrocarrils de la Generalitat al considerar que su actuación, o la falta de ella, ha podido vulnerar los derechos de la persona afectada en los hechos descritos.

Por tanto, le solicitamos que nos remita, en el plazo máximo de un mes, un informe detallado sobre los hechos que se produjeron el lunes 1 de agosto ante la imposibilidad de acceder una persona con movilidad reducida en el transporte habilitado sustitutivo del metro. Deseamos conocer:

1. Qué alternativas se le ofrecieron al usuario de este servicio.
2. Por qué se descartó el servicio de taxi adaptado.

3. El temps d'espera.
4. La resolució d'aquesta situació.
5. Quins responsables d'FGV van estar en contacte amb l'usuari en tot moment.

Així mateix, estimem oportú conèixer:

6. Si s'han produït situacions similars mentre han durat les obres de la línia 2 o en altres en aquest últim any.
7. I si els autobusos contractats per a cobrir aquests serveis en casos d'obres són accessibles sempre.

El termini d'un mes concedit per a l'emissió del citat informe podrà ser ampliat per un mes més pel Síndic de Greuges, amb caràcter excepcional i a instàncies d'aqueixa Administració, «quan concorreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen en un determinat suposat» (article 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges). En tot cas, aquesta ampliació haurà de sol·licitar-se abans que finalitze el termini inicialment concedit, i el Síndic resoldrà el que resulte procedent.

Si l'informe requerit no s'emet dins del termini concedit, es prosseguirà amb la investigació i, conforme a l'art. 39.1.a de la Llei 2/2021, del Síndic, es considerarà que existeix falta de col·laboració i, amb independència que es puga adoptar qualsevol de les mesures establecides en l'apartat 3 d'aquest mateix precepte, es farà constar aquesta circumstància en la resolució final com a incompliment del seu deure de col·laboració (art. 39.4).

3. El tiempo de espera.
4. La resolución de dicha situación.
5. Qué responsables de FGV estuvieron en contacto con el usuario en todo momento.

Así mismo, estimamos oportuno conocer:

6. Si se han producido situaciones similares mientras han durado las obras de la línea 2 o en otras en este último año.
7. Y si los autobuses contratados para cubrir dichos servicios en casos de obras son accesibles siempre.

El plazo de un mes concedido para la emisión del citado informe podrá ser ampliado por un mes más por el Síndic de Greuges, con carácter excepcional y a instancia de esa Administración, «cuando concurran circunstancias justificadas que así lo aconsejen en un determinado supuesto» (artículo 31 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges). En todo caso, esta ampliación deberá solicitarse antes de que finalice el plazo inicialmente concedido, y el Síndic resolverá lo que resulte procedente.

Si el informe requerido no se emite dentro del plazo concedido, se proseguirá con la investigación y, conforme al art. 39.1.a de la Ley 2/2021, del Síndic, se considerará que existe falta de colaboración y, con independencia de que se pueda adoptar cualquiera de las medidas establecidas en el apartado 3 de este mismo precepto, se hará constar dicha circunstancia en la resolución final como incumplimiento de su deber de colaboración (art. 39.4).

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana